

ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ του ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ κ. ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΗ

Προς τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ

Αγαπητοί, ες εκπαιδευτικοί

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις σύγχρονες κοινωνίες καλείται να διαδραματίσει έναν πολυδιάστατο και ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο. Να προετοιμάσει με κατάλληλο τρόπο ένα μεγάλο τμήμα της νέας γενιάς για την άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα το μορφωτικό υπόβαθρο που είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική συμμετοχή του στα κοινωνικά δρώμενα. Τα πολλά και σύνθετα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ΤΕΕ δεν της επιτρέπουν να επιτελέσει το ρόλο της και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των νέων που την επιλέγουν.

Οι αλλαγές που προωθεί το ΥΠΠΕΘ για την επαγγελματική εκπαίδευση βασίζονται στην **ολιστική θεώρηση** του συστήματος της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, στην αναγνώριση και ενίσχυση του **κοινωνικού ρόλου** της, με τον περιορισμό των κοινωνικών ανισοτήτων, στην ανάγκη **συνεχούς εναρμόνισής** της με τις απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, στην ανάγκη παροχής **ποιοτικής εκπαίδευσης** στους μαθητές και στις μαθήτριες που την επιλέγουν, στην ανάγκη παροχής **ασφαλών επαγγελματικών διεξόδων** στους αποφοίτους της, στην εμπέδωση **εργασιακής ασφάλειας** και στη διαμόρφωση ενός **ρεαλιστικού οράματος** για τους/τις εκπαιδευτικούς.

Στις 5/3/2016 δόθηκαν στη δημοσιότητα οι προτάσεις της υποεπιτροπής του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου και της αρμόδιας επιτροπής του ΙΕΠ για την ΤΕΕ για τις άμεσες αλλαγές και τέθηκαν σε δημόσιο διάλογο. Στη συνέχεια δόθηκαν επίσης σε δημόσια διαβούλευση οι προτάσεις της αρμόδιας επιτροπής του ΙΕΠ για την Επαγγελματική Εκπαίδευση που αφορούσαν το προσωρινό ωρολόγιο πρόγραμμα της Α΄ και της Β΄ τάξης των ΕΠΑΛ για το επόμενο σχολικό έτος 2016-17, καθώς και η πρόταση για τους τομείς και τις ειδικότητες των ΕΠΑΛ.

Σύμφωνα με τις παραπάνω θέσεις και την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν με θετικό τρόπο τα οξυμένα προβλήματα που ταλανίζουν την Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση, ψηφίστηκαν ήδη νομοθετικές αλλαγές για τα ΕΠΑΛ (αρ. 66 ν. 4386/16) σύμφωνα με τις οποίες προβλέπονται τα εξής:

A) ΝΕΑ ΔΟΜΗ ΕΠΑΛ

Το νέο ΕΠΑΛ θα έχει την παρακάτω δομή:

- **Α΄ ΤΑΞΗ με ενιαίο πρόγραμμα**, με μαθήματα γενικής παιδείας, προσανατολισμού και ειδικοτήτων, προκειμένου να δίνεται στους μαθητές/-τριες η δυνατότητα να διερευνήσουν τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές τους.
- **Β΄ ΤΑΞΗ με διαχωρισμό σε τομείς τεχνικο-επαγγελματικών σπουδών** με μαθήματα γενικής παιδείας και τομέων (θεωρητικά και εργαστηριακά).
- **Γ΄ ΤΑΞΗ με διαχωρισμό των τομέων σπουδών σε επιμέρους ειδικότητες**, με μαθήματα γενικής παιδείας και ειδικοτήτων (θεωρητικά και εργαστηριακά).
- **Μετά την αποφοίτηση, προαιρετικό «Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας»**, με εργαστηριακά μαθήματα ειδικότητας στο σχολείο και μαθητεία σε χώρους εργασίας.

Με τη νέα δομή του ΕΠΑΛ: **αποφεύγεται η πρόωγη ειδίκευση** των μαθητών / μαθητριών, εξασφαλίζεται η **παροχή στέρεων γενικών γνώσεων**, δίνονται οι αναγκαίες **τεχνολογικές - επαγγελματικές γνώσεις**, που θα αποτελούν τη **βάση** πάνω στην οποία θα «χτιστεί» η ειδικότητα,

δημιουργείται ένα **ενιαίο μοντέλο επαγγελματικού σχολείου** χωρίς διακρίσεις ανάμεσα στις επιλογές των μαθητών/-τριών, παρέχονται **περισσότερες επαγγελματικές και εκπαιδευτικές διέξοδοι** στους αποφοίτους, διευκολύνεται η απόκτηση δεύτερης ειδικότητας, επιτυγχάνεται **με ασφάλεια η επαφή των αποφοίτων στην αγορά εργασίας** και τέλος **διευρύνονται** οι δυνατότητες **συνέχισης των σπουδών τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.**

Β) ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εισάγονται δύο σημαντικές νέες δυνατότητες για τους απόφοιτους των ΕΠΑΛ:

1. **Διευρύνεται η δυνατότητα της πρόσβασης στα ΤΕΙ** μέσω των ειδικών πανελλαδικών εξετάσεων για τους απόφοιτους ΕΠΑΛ, αφού θα διαγωνίζονται για ειδικό ποσοστό θέσεων του συνολικού αριθμού εισακτέων στα ΤΕΙ, που προβλέπεται να είναι, **κατά προσέγγιση, ανάλογο του ποσοστού των υποψηφίων που αποφοίτησαν από τα ΕΠΑΛ** σε σχέση με το σύνολο των υποψηφίων για τα ΤΕΙ αποφοίτων ΓΕΛ και ΕΠΑΛ,. Αποκαθίσταται, επίσης, η δυνατότητα πρόσβασης των αποφοίτων ΕΠΑΛ μέσω των ειδικών εξετάσεων στη σχολή **Πυροσβεστικής.**
2. **Δίνεται η δυνατότητα των αποφοίτων των ΕΠΑΛ,** και στο πιο απομακρυσμένο ΕΠΑΛ της χώρας, **να εισάγονται και σε σχολές και τμήματα των Πανεπιστημίων.** Συγκεκριμένα, θα μπορούν με τις ίδιες εξετάσεις να εισάγονται με τη βαθμολογία τους σε σχολές των **Πανεπιστημίων** αντίστοιχες των τομέων που σπούδασαν στα ΕΠΑΛ και για ειδικό ποσοστό θέσεων επιπλέον **1%.**

Γ) ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Νομοθετήθηκαν οι απαραίτητες ρυθμίσεις και τροποποιήσεις ώστε να καταστεί **ασφαλής και πλήρης δικαιωμάτων για τους απόφοιτους των ΕΠΑΛ** που θα σπουδάζουν στο «μεταλυκειακό έτος – τάξη μαθητείας», **η πρώτη επαφή με την εργασία.**

Επίσης, ρυθμίστηκαν λειτουργικά ζητήματα του έτους αυτού, όπως να μην επιβαρύνονται οι μαθητές/-τριες την ίδια ημέρα με σχολείο και εργασία, όπως προέβλεπε ο ν.4186/13, να γίνονται τα εργαστηριακά μαθήματα αποκλειστικά στα ΕΠΑΛ και στα Εργαστηριακά Κέντρα από τους εκπαιδευτικούς που ανήκουν σε αυτά και κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους.

Επίσης, προσδιορίζονται οι όροι με τους οποίους θα πραγματοποιείται η μαθητεία:

1. Το **ΕΠΑΛ** θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης-εποπτείας των μαθητευομένων στις δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς. Η εποπτεία από τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ θα αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο εκπαιδευτικό έργο που θα καθοριστεί αναλυτικά με Υπουργική Απόφαση.
2. Θα υπογράφονται **συμβάσεις** με όρους που πρέπει να γίνονται σεβαστοί και θα ελέγχονται από εποπτεύοντα καθηγητή/-τρια του ΕΠΑΛ. Οι συμβάσεις θα μπορεί να ακυρωθούν, αν δεν τηρούνται οι όροι από τον εργοδότη.
3. Κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των μαθητευομένων, οι οποίοι θα είναι ενήλικες, απόφοιτοι ΕΠΑΛ. Οι μαθητές θα υπάγονται **ασφαλιστικά στο ΙΚΑ** για το διάστημα της μαθητείας, στον κλάδο παροχών ασθένειας σε είδος και στον κλάδο παροχών ασθένειας σε χρήμα, ο δε χρόνος ασφάλισής τους θα είναι συντάξιμος. Η **αμοιβή** για το διάστημα της μαθητείας θα είναι ίση με το **75%** επί του κατωτάτου ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.
4. **Προσδιορίζεται ο ρόλος του ΟΑΕΔ,** μέσω των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ), ως συνεργαζόμενου με τα ΕΠΑΛ σε ό,τι αφορά την οργάνωση, τη λειτουργία και τα θέματα διοικητικής διαχείρισης της μαθητείας. Αξιοποιείται, έτσι, η μακροχρόνια εμπειρία του. Στα κέντρα αυτά θα διατίθεται και εκπαιδευτικός των ΕΠΑΛ.

Δ) ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Οι αλλαγές που θεσμοθετήθηκαν στα ΕΠΑΛ θα ξεκινήσουν σταδιακά, από το σχολικό έτος 2016-17 και έχουν το χαρακτήρα μεταβατικών αλλαγών (θα λειτουργήσουν ως «γέφυρα») από τη υπάρχουσα στη νέα δομή των ΕΠΑΛ), μέχρις ότου ολοκληρωθεί ο δημόσιος διάλογος για το σύστημα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, από τον οποίο θα προκύψει και μια πλήρης μελέτη για το περιεχόμενο των αλλαγών στα ΕΠΑΛ.

- Συγκεκριμένα, με ενιαίο πρόγραμμα θα λειτουργήσει η Α' τάξη και με τομείς σπουδών η Β' τάξη, ενώ θα αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα και τα προηγούμενα προγράμματα και βιβλία. Δηλαδή, το σχολικό έτος 2016-17 η Α' και η Β' τάξη θα έχουν νέα δομή και πρόγραμμα. Η Γ' (καθώς και η Δ' εσπερινών) θα ακολουθεί τη δομή του υπάρχοντος συστήματος, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές και τις μαθήτριες που φοιτούν στη Β' τάξη να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.
- Θα γίνει προσπάθεια να οργανωθούν από την επόμενη σχολική χρονιά προγράμματα μαθητείας αποφοίτων ΕΠΑΛ προηγούμενων ετών σε περιορισμένο αριθμό ειδικοτήτων και περιοχών, στη λογική της σταδιακής ανάπτυξης του νέου αυτού θεσμού.

Ε) ΤΟΜΕΙΣ-ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ-ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Υπογράφηκαν ήδη Υπουργικές Αποφάσεις με τις οποίες καθορίζονται:

1. Οι τομείς και οι ειδικότητες που θα λειτουργήσουν στα ΕΠΑΛ με βάση το νέο νόμο από την επόμενη σχολική χρονιά.
2. Τα ωρολόγια προγράμματα της Α' και της Β' τάξης των ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑΛ όπως θα ισχύσουν από το σχολικό έτος 2016-17.
3. Τα ωρολόγια προγράμματα των ειδικοτήτων (σε αυτές που δεν υπήρχαν λόγω της κατάργησής τους αλλά σε ορισμένες από τις υπάρχουσες όπου έγιναν αναγκαίες προσαρμογές) της Γ' τάξης ημερησίων και της Γ' και Δ' τάξης εσπερινών ΕΠΑΛ που θα λειτουργήσουν το σχολικό έτος 2016-17 (και 2017-18 για τη Δ' τάξη των εσπερινών) με βάση την παλαιά δομή, για τους μαθητές και τις μαθήτριες που ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους στη Β' τάξη το σχολικό έτος 2015-16.
4. Οι αναθέσεις μαθημάτων για όλες τις τάξεις του ΕΠΑΛ
5. Η εκτύπωση των βιβλίων για όλα μαθήματα σε όλες τις τάξεις, προκειμένου να διανεμηθούν εγκαίρως στα σχολεία με τα ξεκίνημα της νέας σχολικής χρονιάς.

ΑΛΛΑΖΟΥΜΕ ΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΤΕΕ

Το ΥΠΠΕΘ, με την προώθηση ευρύτερων πολιτικών αλλά και επιμέρους αλλαγών, από το Γενάρη του 2015 μέχρι σήμερα, **έχει αποδείξει στην πράξη το ενδιαφέρον του για την ουσιαστική αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης**, την οποία στη χώρα μας οι ασκούμενες εκπαιδευτικές πολιτικές έθεταν πάντα σε δεύτερη μοίρα.

Στηρίζουμε με έργα και όχι διακηρύξεις **το έργο των εκπαιδευτικών** που διδάσκουν στα ΕΠΑΛ, αναγνωρίζοντας πως αυτό ασκείται σε δύσκολες και ιδιαίτερα σύνθετες συνθήκες. **Αναγνωρίζουμε τις προσπάθειες των μαθητών, των μαθητριών** που σπουδάζουν στα ΕΠΑΛ και **τον αγώνα των οικογενειών τους**. Ιδιαίτερη μνεία επιθυμούμε να κάνουμε για τους **εργαζόμενους μαθητές/-τριες** των εσπερινών ΕΠΑΛ, στις προσπάθειες των οποίων στεκόμαστε με ιδιαίτερη εκτίμηση και σεβασμό. Η διασφάλιση της εκπαίδευσης όλων των μαθητών/-τριών και της εργασίας των διδασκόντων και διδασκουσών στα δημόσια ΕΠΑΛ σε ένα ελκυστικότερο σχολικό περιβάλλον είναι η θεμελιώδης αρχή της νέας εκπαιδευτικής πολιτικής. Και αυτό είναι για το ΥΠΠΕΘ αδιαπραγμάτευτο.

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση αλλάζει σελίδα.

Αθήνα, 14/6/2016